

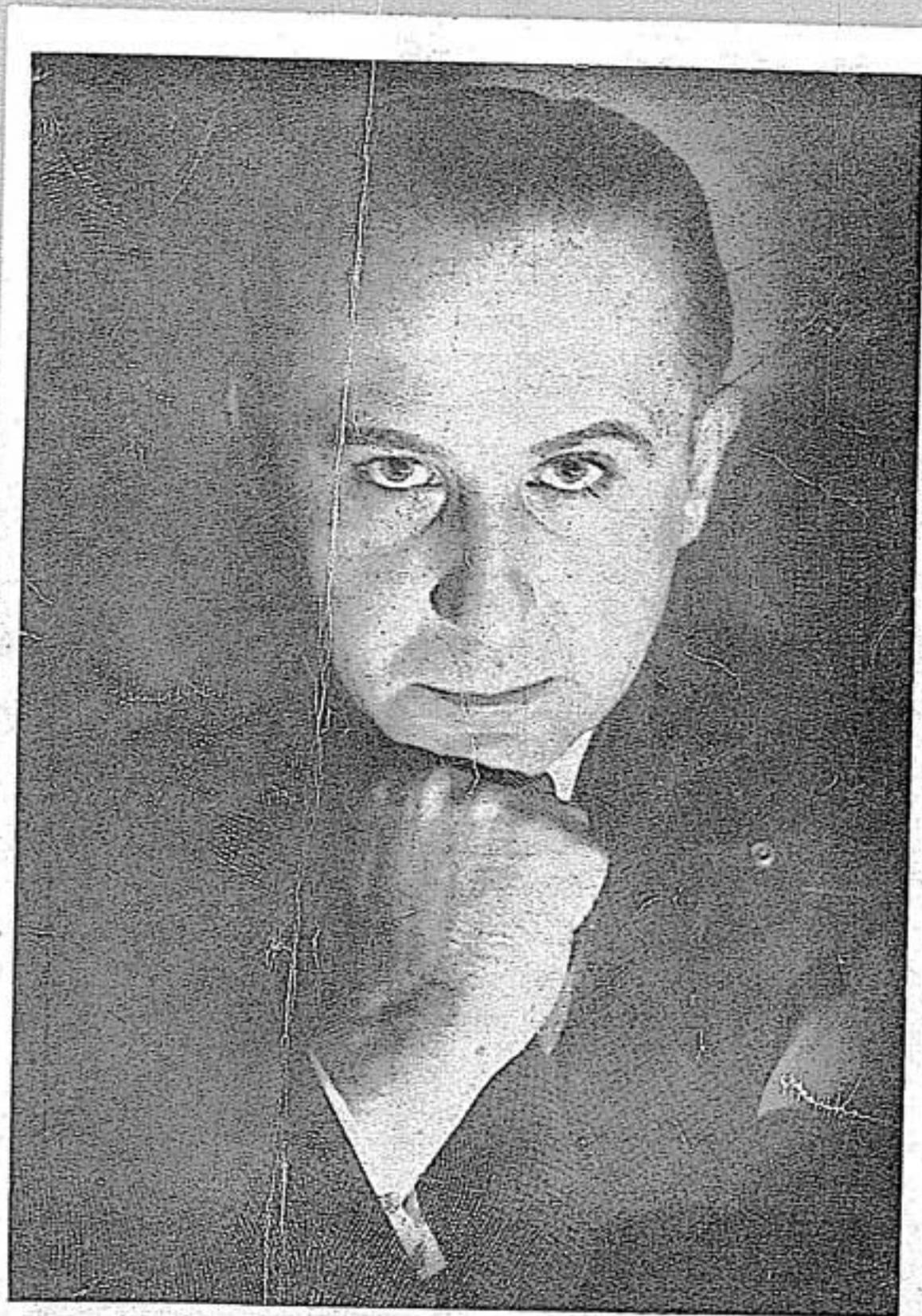
48

9—15 фебр.

1952

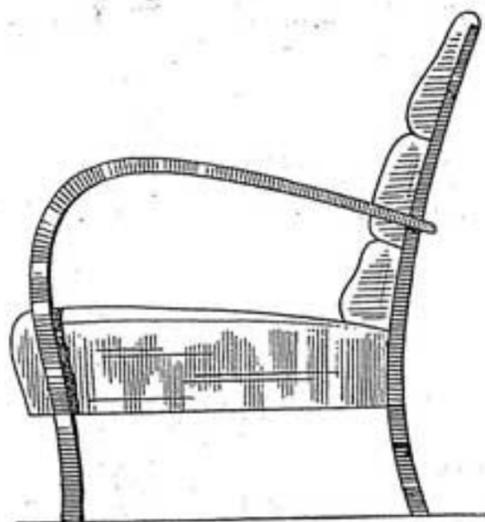
2 динара

ПОВОРИШТЕ

Г. Владета Драгутиновић

Н
А
М
Е
Ш
Т
А
Ј

БОТЕ И ЕРМАН

КРАЉА ПЕТРА УЛИЦА 16 • ТЕЛЕФОН 22-576

МОДЕРНИ ФРИЗЕРСКИ САЛОН ЗА ДАМЕ
ЈЕЛЕНЕ ОСТОЈИЋ

Последњи нови-
тети Париског
фризирања и
бојења косе.

Шишање à la
ANTOINE

Масажа лица по
најновијем
систему

БЕОГРАД, УЛИЦА ЦАРА НИКОЛЕ II 18.
(бивша Макензијева) Телефон 24-475.

ПОВОРИШТЕ

НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ЧАСОПИС

БЕОГРАД, ОД 9 ДО 15 ФЕБРУАРА 1932

18

УРЕДНИШТВО: УСКОЧКА БР. 8.

ПРЕД ПРЕМИЈЕРУ „СЕСТРЕ ЛЕКЕ КАПЕТАНА“

РАЗГОВОР СА Г. МИТОМ ДИМИТРИЈЕВИЋЕМ. —
ШТА КАЖЕ ПИСАЦ НОВЕ ХЕРОЈСКЕ КОМЕДИЈЕ

Марко, без сабље и буздована, Марко-просилац, пребачен из свог Прилепа некуд на Јадран, у двор Леке Капетана, и пренесен у век Петрарке и Бокача, и тамо, у сасвим новом свету, Марков сусрет са западњачким ритерима, Венецијанцима, Наполитанцима, Каталонцима, који су мање Јунаци, а више донкихотске луталице; Марко, којег за тренутак збуди све то туђе шаренило, али отпоран, ведар и увек свестан своје расе, и најзад, Марко, јунак од мегдана, али неумешан у љубавној игри, „у боју без копља и мача“: све су то елементи, — рекао нам је г. Димитријевић, — од којих је он створио своју „Сестру Леке Капетана“.

Даље вели:

— Сугестија ми је дошла да пишем овај комад од г. Драгомира Јанковића, нашег посланика у Мадриду. Биће пре двадесет година како је г. Јанковић, тада као управник Народне позорнице, у „Књижевном гласнику“ указао на народну песму „Сестра Леке Капетана“ као типичну за

националну херојску комедију. По тој сугестији учинио сам покушај да из наше епске песме извучем више наговештај него материјал за прву херојску комедију у нашој литератури.

— Да ли је Марко Краљевић у нашој херојској комедији комична фигура? — запитали смо г. Димитријевића.

— Не, ни најмање. Марко остаје до краја наш расни јунак. Око Марка се стварају само комичне ситуације и он изгледа као хиперболисан у том ситном и комичном свету, као Гуливер међу Лилипутанцима. У томе сам замислио сву комичку. Према Марку постављене су комичне фигуре разних дегенерисаних Венецијанаца, Наполитанаца, Каталонаца. И наша народна песма тако замислила Латине, увек смешним и никад достојним да стану уз јунака. Додао сам Латинима и једног Арбанаса, Мину од Костура. Марко је према свима њима расно надмоћан и преснажан. Из тог односа снаге, с једне стране, и напућености, с друге

**КОЛОЊСКУ
ВОДУ**

D'ORSAY

добићете у свакој бољој
парфимериској радњи

Заступници за Југославију

МИЛОВАНОВИЋ И БРАТ
39 Кнез Михајлова улица, Београд

стране, пзбија такође комика. Кроз све те комичне ефекте иде љубавна игра и борба око Роксанде. Загребачка штампа протумачила је ову љубавну игру око Роксанде као наговештај наше расне борбе за Јадран.

Тим поводом запитали смо г. Димитријевића:

— Каква је друга тумачења дала загребачка штампа о вашем комеду?

Г. Димитријевић показује новине и каже:

— „Обзор“ је, на пример, писао: „Г. Димитријевић кроз ову херојску комедију имао је пред очима не проблем личности него проблем цивилизације, југословенски судар двају културних појаса, које он своди у синтезу, у споразум и измирење. Од Маркова Прилепа до Јадранског Приморја Леке Капетана опрека је снажна, а где ће се јасније оцртати него у љубавној игри“. „Јутарњи Лист“ је рекао: „Марко и Роксанда су претставници двају свијетова: Исток и

Г. Миша Димитријевић

Запад. Маркова просидба претставља атракцију Запада, привлачност мора, тежњу у широки и далеки свијет. А олет су та два „свијета“ заправо два потенцијала, двије противне тенденције које се допуњују да се коначно једном смире у складну целину.“ Трећи лист „Новости“ даје закључек: „Морамо истаћи похвалну смелост и намеру аутора „Сестре Леке Капетана“ који је први показао могућност за нашу националну херојску комедију. То је значајан покушај који неће остати без последица у развиту наше драматургије. Г. Димитријевић, као пионер једне храбре идеје, заслужује признање, јер је та идеја протест и реакција на један лажни патос и намештени вербалizam.“

Г. Димитријевић овим завршава разговор, додајући на крају:

— За успех у Београду биће доста, ако сам и најмање допринео да се отвори пут за драмско стварање у овом правцу.

Г-ђа Кашалинић

Вера — Како видим, ти си опет поновила вечерњу хаљину. Каква је то тканина?

Јелена — Креп сиперијер.

Вера — На прошлој забави видела сам те у једној дивној хаљини од белура неке ванредно лепе црвене боје а на претпрошлој носила си опет једну жоржетску хаљину светло-зелене боје украшену чипкама.

Јелена — Тако је, то су две боје лансиране обе сезоне од Жени-а и Лисјен Лелона.

Вера — А где купујеш те лепе тканине?

Јелена — Код Демајоровића на Теразијама. Откада за себе знам, купујем све тамо, Док сам била још девојчица куповала је моја мати тканине за њене и моје тоалете стално код Демајоровића и увек смо биле необично задовољне како са каквоћом тканина тако и са ценом. Волимо да нас кошта нешто више али знамо да све што носимо, последњи су побитети.

Вера — Слушала сам на радио да је Демајоровић отворио на Славији још једну радњу.

Јелена — Управо сам хтела да ти то саопштим. Ја сам и тамо већ пазарила неке сторове, платна, пешкира, фланела и чаршаба.

Вера — Јест, видела сам у пролазу излоге Демајоровићево радње на Славији пуне платна, сатена и атлаза за јоргане итд., из чега сам закључила да ће се у радњи на

Славији продавати платнарска роба поред свилених и бунених тканина

ПРЕМИЈЕРА Г. МИТЕ ДИМИТРИЈЕВИЋА

„СЕСТРА ЛЕКЕ КАПЕТАНА“

Велико интересовање које је прошле сезоне у Загребу плазвало приказивање „Сестра Леке Капетана“ побудило је тамошње уметнике да израде неколико интересантних и речитих карикатура. То је доказ колико је овај комад г. Мите Димитријевића захватио загребачку јавност.

Доносимо од тих карикатура најинтересантије:

сјака пред Марком у страху обарала је очи... Охолу, плаху, Лека, зови сестрицу.

Милош:

Њена лепота

нек и нас озари!

Марко:

Доста живота

тамног ми беше. Доста мегдана

С. МИРОСЛОВИЋ

I ЧИН.

Марко, Милош и Реља пред Роксандом.

Марко:

— — — — — нека се и с нама поигра, с осмехом на уснама њена несташна младост!

Реља:

Са лица

нек јој пркос просија!

Марко:

Девца

и крви предоста! Свуд гаврана јата на путима мојим.

Витези луталице:

Дон Лопе (Каталанцац) и *Конте Садо-лето* (Наполитанац)

Из врта се чује женски жагор и песма девојака. Уз песму корак по корак пењу се витези луталице *Дон-Лопе* и *Конте Садо-лето*. Застапе и ослушаше песму.

Дон Лопе:

Ово нам је драги песма испраћајна
Конте Садолето (*уздишну*)
и опроштајна.
(погледа у врт на Роксанду и опет
уздишну)

Ах, како сјајна
у лепоти дивљој вита ко катарка
Када би је срео поета Петрарка,
заборавно би на своју Лауру.

Дон Лопе:

Узалуд нам муке доживесмо буру
пловећ амо.

Конте Садолето (*непрестано уздише*):
А бродолом овде!

Дон Лопе (*срдит*):

Сад куда

од стида?

Конте Садолето (*пући се*):

Одбијен ја?

Дон Лопе:

Чудног ми чуда —
ти! А ја? Лопе Гарсија Каталанац
Нешто је више него Наполитанац —
Садолето!

Конте Садолето (*напућен*):

Од краљевске је крви конте Садолето
Мој прадед у лето - тисућа сто пето! -
Краља анжујског кћер на мач оте.
Род се мој прослави са њене лепоте!
(*напућен и накомстрешен*)

У мојим жилама краљевске има крви.

Дон Лопе (*хвата се за мач*):

Колико капи? Пази да их мој први
убод мача не проспе.

Конте Садолето (*и он за мач*):

Пре се прекрсти
него ли мач извадиш. Погане прсти
порезаћу ти. То нек ти од мене
успомена буде — и по томе жене
нека те знаду.

(*Стоје накомстрешени са извученим
мачевима*)

Дон Лопе (*корак ближе*):

А ја ћу ти вршак носа
склнути. Нека ти то буде белег

поноса

пред женама... Хеј...

(*Боре се. На један пут се показаше*

*доле на првим степеницама буљук
девојака с Роксандом. Прислуше у
смех и кикот њима пред очи*)

Конте Садолето (*зауоставља се први*):
Вреди ли за жене лудачки се тући?
(*Обојица пустише мачеве у корице*)

Дон Лопе (*срдачно већ*):

Друже!

(*Пружише један другом руке*)

Конте Садолето (*узе свог друга под
руку*):

Мирно хајдмо сваки својој кући.

Дон Лопе (*презриво погледа у врт*):
Простакниње!

Конте Садолето:

Ни збогом нећемо им рећи!

Дон Лопе (*спазу нагиздана Бемба,
Венецијанца*):

Ха... нагиздан... ево... наш сабрат
трећи.

Конте Садолето (*притрча му*):

Псета Бембо!.. Куд журиш?

Дон Лопе:

Узалуд... Ништа не улови!

Поета Бембо (*и не осврће се, отрча*):
Ко лов вешто лови — најзад и улови.

(*Стрча у врт*)

Конте Садолето (*окреће се у круг
за њим*):

Овај не губи наде.

Дон Лопе (*с потсмехом*)

Стално о љубави
већ пун месец прича у сну и на јави.
(*Засташе. Нико се не одлучује да
пође*)

Конте Садолето (*превртљив*):

Зашто остали
не би. С нама се можда данас наша-
ли Дона Роксана. А сутра среће бо-
ље можемо бити.

Дон Лопе:

Друже, од твоје воље
зависи. Дон Лопе остаје до краја
геран друг.

Конте Садолето:

Таква се вила не осваја
првом стрелом.

Дон Лопе:

Мучан лов!

Конте Садолето:

Ко вешто лови,
право рече поета Бембо — и улови!
Обојица (*враћајући се у врт*):
Ко вешто лови — најзад и улови!

Арбанас Мина од Костура убеђује
млечића Бемба да му је празна нада
не-Роксанду и да ју је већ занео вој-
вода Реља.

Бембо:

Шта сад да се ради?... Зар срамно
побећи?

Сад кад мишљах да сам тако близу
срећи.

Не остављај ме, друже!.. Колико год
злата

хоћеш, набавићу ти... Дуждева палата
биће ти отворена. Исто што Лека
поставеш и ти: Капетан целог века!
Где желиш: у Авлони?... хоћеш?...
Главара

већер од мог оца нема... Наша стара
лоза три дужда даде... Једна реч је
доста

и Мина од Костура — Капетан поста!
Авлони?... Дурацо?... Катаро?..

Скутари
ил Зара?... Бирај!.. Знаће да те
обдари

Мина од Костура сиреља Рељу

Мој отац и Венеција што у муци
Бембу се нађе... Сад је у твојој руци
и моја и твоја срећа!..

Мина од Костура:

Шта ја могу?

Бембо:

Све... Пристани!.. Ја ћу те научит...
Богу и теби судбину предајем...
Пристајем?

Мина од Костура:

Пристајем, ал реци...

Бембо:

Реч и веру дајеш?

Бесе!

Мина од Костура:

Арбанас лако не даје бесе:
даде ли је, држи је — па да га
обесе,
не криш је.

Бембо (*опрезно*)

Онда чуј... Још док лов траје
отровном стрелом, кришом, из потаје
устрели Рељу.

Le majestueux rediversité
 Kiriljani kod. Čest. imena
 Dan Dabir
 Beograd

„Центилмен“

Кнез Михаилова 22

Две интересантне оперске репризе

Г-ца Бахрија Нури-Хаџић

Г. Кулуџић је преузео режију а г. Брезовшек дирижује.

Друга интересантна реприза је Манон, ремек-дело Маснеово, која је његова највише давана опера и која му је отворила врата свију светских позоришта. Садржај Манона је рађен по чувеном роману Абе Превоа Манон Леско.

Гђа Роговска-Христић после сјајних успеха у Таис и Тосци излази у овој њеној бриљантној улози за које је спремила сјајне, своје личне костиме.

Г. Владета Поповић, наш одличан лирски тенор, после својих сјајних успеха у Риголету, Травиати и Севилском Бербершту излази први пут у улози младог Де Грије-а. Његов глас, младост и музички темперамент учиниће да ће ова улога бити једна од његових најбољих улога.

Док спремање Казанове, наредне оперске премијере, не буде готово, дирекција опере је спремила две интересантне оперске репризе са новом поделом.

У среду 10 ов. м. даје се ремек-дело Вердијева Анда са гцом Нури-Хаџић у насловној улози. Ово је прва нова улога гце Нури-Хаџић после успеле креације Саломе. Г. Драбик излази први пут у улози Радамеса, коју је научио у Београду на српском језику. И ова креација овога изврснога уметника очекује се са интересовањем. Гђа Бугариновић, чији је леп глас до сада примећен излази први пут у великој улози Амиерис. Г. Јовановић пева своју успешну партију првосвештеника а г. Пихлер креира ће улогу краља. Г. Холдков, наш први драмски баритон даће своју успешну партију Амонера.

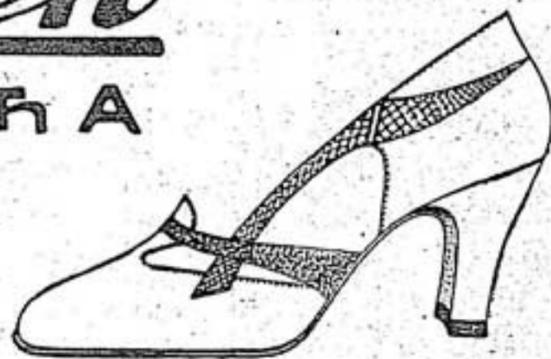

Г. Станислав Драбик

Косеп

О Б У Ћ А

Кнез Михајлова ул. 24

Г-ђа Ксенија Роговска-Христич

Г. Милан Пихлер, први бас-баритон наше опере излази први пут у улози Сержана Лестоа, рођака Манине. Овај изврстан уметник даће овој фаталној личности особени тип, као што је то показао на својим досадашњим улогама, Кнез Игору, Таис, Севиљском берберину и многим другим.

Г. Милорад Јовановић, први бас опере, после успеха као Скарпија излази у својој отменој и достојанственој улози оца Де Грије.

Г. Милутиновић као Гијо унеће свој здрави и пријатан хумор.

Најзад гца Кезер, гђа Дубска и гца Манојловић као Розета, Пусета и Жавота даће ове улоге рељефно.

Декори су прерађени и обновљени као и костими, тако да ће ова ванредно пријатна опера добити свежине и ући ће у репертоар на место које јој с правом припада.

Редитељ г. Кулунџић. Диригент г. Христић.

Г-ца Миа Чорак, млада балетска звезда из Загреба са својим партнером г. Анђоном Вујанићем имала је лепог успеха приликом скорашњег концерта у Загребу

Г. Никша Стефанини, млади тенор са успехом пева Бојана у „Морани“

„HENRY“
ONDULATION INDEFRISABLE
САВА КРАСИЋ
 ДАМЕН ФРИЗЕР
 БЕОГРАД, КРАЉА МИЛАНА УЛ. 1
 УВЕК ПОСЛЕДЊЕ НОВОСТИ.

Трикотажу и трико-рубље од жерсеа и шарнеса можете добити по најнижим ценама и у најбољем квалитету у продавницама:

фабрике Трикотаже „Морава“

Теразије број 32 и Васина улица број 3.

Њени су производи ради солидности и лепоти награђени златном медаљом на Париској изложби.

ЦВЕЋЕ за поклоне, славе, свадбе, погребе, добићете у најбољем избору и по најсолиднијим ценама у ново отвореној

ЦВЕЋАРСКОЈ РАДЊИ

на Славији — улица Цара Николе II

ВЕЛИКИ ИЗБОР КАКТУСА (Макензијева) број 15.

Поликлиника „Цермановић“ Београд
 Престолонаследников трг (Теразије) број 9, Телефон број 20-687

Примање од 8 у јутру до 7 у вече.

Преглед од стране специјалиста свију струка по споразуму. Преглед и лечење Рентеновим зрацима; лечење Диатермијом (високофреквентном струјом); зрачење ултраљубичастим зрацима (Quartz-lampe, Jesionek, Zeiss, Hellol-lampe, Sollux итд.) електрично купање, електромагажа.

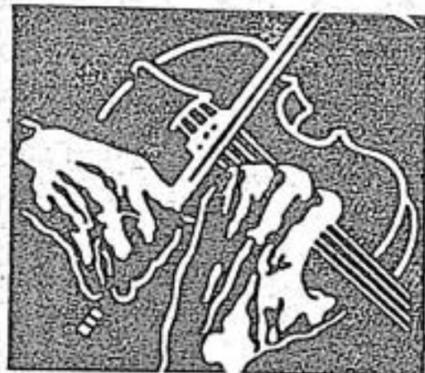
Шеф поликлинике Др. Милivoје Цермановић

На позорници и у приватну употребу имам југер „Rêve d'Or“ parfumerie River Paris.

Бланка Кежеро

Најбољи избор **чарапа, рукавица** и свих врста **рубља** (веша) у радњи „**СУРУТКА**“, Краља Милана број 15.

Музички инструменти
чубених мајстора

K. АЈХЛЕР

Београд

Франкопанова улица бр 25
Врши уметничке поправке.

Најмодернијих штофова
за даме и господоу

БРАЋА Х. ГАБАЈ - БЕОГРАД

„Код Круне“, Кнез Михајлова 33

Свилене тка-
нина В. Н. Г.
Креп-жоржет
Креп-ромен,
Креп-сатен,
Креп де шин
ит.д.

код **МАТИЈА**, може свако
бесплатно да научи Смирна рад

Smirna, Farahan, Perzer Wolle. Смирна, Фа-
рахан, Перзер Вуне. Каталог и сав мате-
ријал за израду Смирна тепиха добићете
најповољније у Стоваришту Вуне, Вунице,
Свиле, D-M-C Гоблен Слина Келим Јастука

МАТИЈА и ДРУГА - Краља Петра 26

Радио

„His Master's Voice“

Суперхетеродин

код Званичне Продавнице

ЈЕВТА М. ПАВЛОВИЋ И КОМПАНИЈА

Телефон 21641 - Београд Кнез Михајлова 41

Тражите каталоге

ПАРДИ

РАДИОНИЦА ЖЕНСКИХ ШЕШИРА
доноси прва

ПАРИСКЕ НОВИТЕТЕ
БЕОГРАД

БАЛКАНСКА 4

Gospodjo!

Uz Vašu modernu balsku haljinu moguć je jedino
princes-mider ili kombinacija midera sa prslukom
po tom specijalnom kroju za dubok dekolte.

Specijalni atelje midera i prsluka
GRAZIOSA

Кнегинје Лјубице улица број 8 преко пута „Ritz-bara“

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Вечерња претстава

Код Споменика

У суботу 13 фебруара 1932 године

Сестра Леке Капетана

Херојска комедија у три чина. — Написао Мита Димит
ријевић

Редитељ г. Надворник

Л И Р А :

Капетан Лека — — — — —	г. Д. Гошић
Роксанда, сестра Леке капетана	г-ђа Дугалић
Марко — — — — —	г. Б. Николић
Милош — — — — —	г. Душановић
Реља — — — — —	г. В. Јовановић
Мина од Костура — — — — —	г. Плаовић
Ђанина, властелинка из Млетака	г-ђа Каталинић
Бембо, поета, Млечић, властелин	г. Старчић
Мароје, поета, Дубровчанин —	г. Милошевић
Конте Садолето, витез луталица, Наполитанац — — — — —	г. Васић
Дон Лопе, витез луталица, Ката- лонац — — — — —	г. Поповић
Богдан) — — — — —	г. Бошковић
Кастрат) млади госпари — — — — —	г. Петровић
Видоје) — — — — —	г. Паунковић
Голубан, Марков слуга — — — — —	г. Н. Јовановић
Грубша) — — — — —	г. Ђ. Маринковић
Грга) Лекине слуге — — — — —	г. Антоновић
Зоран) — — — — —	г. Ј. Николић

ТЕПИХЕ И ЗАВЕСЕ

Брокате, плишеве и остало за намештај
Највећи избор препоручују

МАРКО ВУЛЕТИЋ, ГАВРИЛОВИЋ И КОМП.
КНЕЗ МИХАИЛОВА 20 - БЕОГРАД

Salon ženskih šešira

Ljiljana

Кнегинје Лјубице 6.

Салон крзна

Vinicku

Београд

Кнез Михајлова 18.

POSLEDNJE NOVITETE ZA GOSPODU PRVOKLASNOG
ŽANRA DONOSI GALANTERIJSKA RADNJA

AGNES

ТЕРАЗИЈЕ 35

specijalitet radnje KRAVATE VIS-A-VIS „KLERIDŽES“
I MUŠKO RUBLJE PO MERI

*45 Кутара је цена на:
шета Крвоа Абараца
за дружаву Марке Вол:
dovia Rom ил. Деврат
у вешама дружава!
Гарф. Каду: Рт. Врдице.*

Специјална радња руч-
них радова за модерне
завесе, сторове, женски
веш по париским моде-
лима

НУШИ ВАЈС
Бука Караџића ул. 9

Канцеларијски намештај добићете најсолидније код Столарске Задруге „Југославије“

I }
II } девојка
III }
IV }

г-ђа М. Поповић
г-ца Текић
г-ца Јашекава
г-ђа Перовић

Властела, госпари, младе девојке, приморски народ.
Догађа се: први и трећи чин у двору Леке капетана.

Други чин у Дукађину
Декор г. Беложанског
Дужи одмор после II чина

ETERNA
СУ НАЈБОЉИ
ЧАСОВНИЦИ

ПЕТАР И. ЗАРИЋ
Коларчева ул. бр. 6

ПРВА СПЕЦ. РАДИОНИЦА ХИГИЈЕНСКИХ МИДЕРА И ПОЛАСЕВА
„КОЕН“
ПАШИЋЕВА (СКОПЈАНСКА) 2 ДО РОСУЛЕКА, ТЕЛЕФОН 24-5-76
Ваше тело поседује чари
Које само уметност „Коенових“ мидера, који се
не дају копирати, може да истакне.
Чиновницама и Студенткињама попуст.

Наше позориште:
РИКИ ЛЕВИ, чланица балета
(Цртеж г. В. Жедринског)

КРОСЛЕЈ

најпопуларнији
радио апарати
у Америци

Посетите ново
отворени
CROSLEY-SALON
Николе Спасића ул. 2 (Трговачка)
БЕОГРАД

ИЗБОР

највећи и најлепши

ШЕШИРА *правих*

Кошуља, Краватна, Чарапа, Рука-
вица, Ручних торбица, Кишобрана,
Ћебади

Мушке и женске обуће

као и остале галантериске робе
добићете код

Косте Николића и Друга

Кнез Михајлова 12, Београд, Тел. 20-387

Borsalino

Grand Prix - Paris 1900

ANTICA CASA
FONDATA NEL
1857

АЛЕКСАНДАР МОИСИ О СЕБИ

О САВРЕМЕНОЈ УМЕТНОСТИ И О ТОН-ФИЛМУ

По свом доласку у Београд дао је Моиси новинарима занимљиве изјаве о себи, позоришној уметности, тон-филму.

Поред осталог сазнали смо:

Његов отац је Албанац, католик, из племена Миридита. Био је трговац у Драчу. Доцније је дошао у Трст и оженио се једном Флорентинком. Ту се и родио Александар Моиси.

— Као што видите, по оцу, и ја сам Балканац.

Иначе, Александар Моиси је одиста глумац не једног народа него целог света.

— Ви нисте Јеврејин? питамо га.

— Не бих се тога стидео, али нисам. Многи мисле да сам, нешто због имена, — ма да су библиска имена као презимена честа код Албанаца католика, — а нешто због тога што су тај глас пронели задрти хаген-крајцлери, који чим виде неког коле паметног човека, мисле да је Јеврејин.

На почетку овог века дошао је Моиси у Беч.

— Ушао сам у Бургтеатер као статиста, прича Моиси. Знао сам свега тридесет речи немачки, али је и то било сувише за моје прве улоге, које су, разуме се, биле неме. Славни глумац Кајни приметно ме је, нашао да псам звучал глас, али кад сам допније пред жиријем Бургтеатра полагао испит за почетника, проглашен сам као „неспособан за глумца“. Поред све пријатељске заштите великога Кајница.

Из Беча је отишао у Праг. Почели су већ први успеси. Срета се с Рајнхартом. И већ отада често ради с њим.

Он ускоро постаје славан. Путује по свима немачким земљама и по иностранству.

Александар Моиси као Феђа

За време рата, Моиси је авијатичар. Пада са авионом, остаје жив али бива заробљен од Француза.

После рата, Моиси је један од првих немачких глумаца који гостују у Паризу.

Он и даље путује. Прелази у неколико махова океан. За последњу годину дана обишао је поново Америку, Европу и Африку од Каира до Асуана. У Русији је био неколико месеци. Само у Москви је провео шест недеља, а сплазпо је до Бакуа и Батума. Ишао је сам и играо с руским глумцима. Он је говорио немачки, они руски.

Питамо га о уметности у Русији.

Сопствена фабрика
и Стовариште обуће

Браће

Петровић

БЕОГРАД, Краља Милана бр. 54
(до Манежа) телефон 20-6-34

Највећи лагер само
модерне и елегантне,
а најјефтиније

ОБУЋЕ

ЈОВАН Д. ЖИВАДИНОВИЋ И КОМП

Краљ-дворски оптичар

С. Шајнесоноу

Централа:
Теразије 26.

Филијала:
Кн. Михаилова 30.
тел. 24-33.

— Има врло занимљивих ствари. Догађаји се сустижу. Али основно је ово: Уколико је који уметник новији — уколико је старији. Био је велики свок унапред, па се сада сви враћају. Научили су много, и то старо није оно исто старо које је некад било. Али, што је значајно, Антон Чехов се још увек најрадије игра и најрадије гледа.

Моиси нам говори затим како се у целој светској уметности осећа да живимо у једно прелазно доба, и као што ниједно прелазно доба није било уметнички јако, тако није ни наше.

— Шта мислите о тон-филму?

— Тон-филм је апарат. Апарат

може бити мање или више савршен, али то је апарат. Ми ћемо успети да машине раде за нас, али још увек ће бити потребно живо биће. Нећемо тек моћи да волимо апарат, да се у машину заљубљујемо. Човек ће и даље бити потребан човеку, нарочито у уметности. Најближи додир глумца са гледаоцем остаће за сва времена непосредно гледање и слушање. Тон-филм је посредник. А непосредност је највећа врлина уметности.

Иначе, Александар Моиси је играо и за тон-филм. Снимао је у Америци и то у доба када је тон-филм био још у повоју.

„Једерман“ на београдској позорници

Гостовање Александра Моисија

Александар Моиси, славни немачки глумац, долазећи са својом ај нос склопљеном труном, дао је, као прву претставу Хофмансталовог „Једермана“. Од његове четири претставе „Једерман“ је изазвао највећу пажњу у штампи. На сам дан претставе објавио је г. др. Светислав Стефановић у „Правди“ интересантан приказ „Једерман“, а дан доцније писала је у његовом листу поводом претставе гца Ксенија Атанасјевић. У овом свом врло интересантном и документованом чланку гца Атанасјевић између осталог пише:

„Једерман, прерада Хуга фон Хофманстала средњевековне ‚moral-play‘ „Евериман“ (Сваки, нарочито изабрано опште име) јесте, већ једанаест година, срленшна примамљивост чувених салцбуршких летњих свечаних приредаба које привлаче огромну множину интернационалне публике својим програмом, израђеним са највишим уметничким укусом. Захваљујући гостовању Александра Моиса и његове трупе, по-

зоришни репертоар у Београду унапређен је једном новином која, може, не лежи присно уметничким традицијама и укусу наше публике. У сваком случају, раније нисмо имали прилике да на београдској позорници видимо комаде, који упадљиво и из прве руке сведоче о томе да савршена драма, у крајњој линији, води порекло из црквених мистерија; пре свега, из ускршњих игара где је приказивано његово рођење (те игре биле су нарочито разгранате у Баварској, и у неким покрајинама Аустрије), и, најзад из претстава о Антихристу и о пропасти света, којима су се прославили калуђери из околине Тегеренског Језера.

„Евериман“, узор по коме је израђен „Једерман“, јесте енглески превод оригинала који је постао у Холандији у позном Средњем Веку, кад је код људи већ увелико ојачао смисао за светски живот као такав. Ипак још увек у страху од казне божје и од пакла, позније средњевековни анонимни драматичар, изнесећи овоземаљске заплете и дога-

Тражите предвођење
најновијих

TELEFUNKEN
РАДИО АПАРАТ

Графички уметнички завод у Скопје, 9

штампарија
• литографија
• офсетштампа
• цинкографија
• књиговезница
• Растрирница
• картонажа

Планета
Београд

Т. 20-7-14

ПОСЕТИТЕ
ИЗЛОЖБУ
ПРАВИХ
ПЕРСИЈСКИХ
ТЕПИХА

ДИРЕКТНО
ИЗ ПЕРСИЈЕ

ТЕЛ.
25-184

ТЕРАЗИЈЕ 34.
(КЛЕРИЏЕС)

М.САФИКИЈУРДЛИ

ђања, стално одржавају осврт на човекову судбину после смрти. Тако су постале такозване „Моралне игре“; „Евериман“ је био једна од најчувенијих. Првобитно је у Средњем Веку, на разним местима и у много верзија, усмено преношена приповетка о Једермановом поласку пред божији суд, док је, у петнаестоме веку један Холанђанин није драматизовао у ефикасном религијском облику. Почетком шеснаестог века, један Енглец дао је превод холандског оригинала. Учене и широкој маси неприступачне драматизације исте приче дали су Немци, у више махова.

Широм целог света прослављена улога Моиса у „Једерману“, објасњавала је синоћ сцену Београдског позоришта богоданним блеском; у њој је, са непобитном истинитошћу, била подвучена трагичност судбине човека на земљи, са читавом скалом његових слабости и кривога гледања,

али и са његовом очајном беспомоћношћу, пред лицем смрти. Моиса је један од уметника, из ранга оних највећих, код којих је божанска варијанта складно употпуњена поузданом културом, магистралним продуктовањем изражава свакога унутрашњег покрета, и изванредно топлим гласом, засићене сутествности. Темпераментност Моиса иде од акцената спрове реалности до мистичне екстазе и трансцендентног преображаја. Сви прелазни једне снажне личности, које он даје, утолико су уверљивији, што им подлога никако није хладна конструкција и свесна непогрешност, него што њих бије топлина једне свемоћне душе Вером, као еминентно човечански доживљај, преломљен кроз субјект Моиса — уметника, срећно су потиснули у споредни план ону нешто одвише наметљиво подвучену католичку тенденцију.

Моиса са својим ансамблом

Лечење ВИТАМИН-ХОРМОНОМ

Регенерација и подмлађивање

с методи градског санаторијума у Бадену код Беча

Артеросклероза, пребремена и нормална старост, неурастенија, поремећаји при менструацији и у климактеријуму, депресија, душевна и телесна замореност, сексуална слабост.

Литература, упутства и ординација за Југославију: САНАТОРИЈУМ Др. ЖИВКОВИЋА, Београд, Крунска улица бр. 57, Телефон 20-7-41, 24-6-63

Добила је особито леп и велики избор најмодерније конфекције ЗА ДАМЕ ТРГОВИНА

КОСТЕ М. ЈОВАНОВИЋА

Београд, Кнез Михајлова
16 до дрогерије (Ламико)

Престолонаследников трг 37 „ФУФА“
преко пута биоскопа Колосеума

Приватна зубна клиника
Д-ра Царићевића

Престолонаследников трг
бр. 3 (Теразије) Тел. 20-4-58

Прима пацијенте целог дана.
Држ. чиновницима и пензионери-
ма под побољним условима
плаћања.

Снижене цене Искористите прилику

за слабе

свадбе

насеља

Стакло-Порцулан

купите код познате по солид-
ности фирме

Косте Малушевића, Београд

Престолонаследников трг број 47 и 18.

Завод за хемијско чишћење и бојење одела

НИКОЛЕ ДИНИЋА

Главна радња Чика Љубина 1, Поп Лукина 20,

Радионица Краља Александра 216, тел. 27-914

★

Прима специјално фину тоалету за Даме и одела за господу која се сувим
путем најсигурније могу очистити исто тако прима тепихе, завесе, рукавице
салонски намештај Аутомобиле и т. д.

Позоришни критичар „Политике“
пише:

„— Наши су дани прелазно доба,
каже Моисл и има право.

Позоришни репертоари претстав-
љају у целом свету тежак проблем.
Публика се мења, мења се и њено
схватање и њено осећање, а писци
још не могу да ухвате корак с вре-
меном које је тако значајно да је
савременицима, не само зато што је
њихово, много занимљивије од свих
старих питања и старих решења.
Прекисно је тако Моисл глумио у
Хофмансталовом „Једерману“, чија
је католичка мисао далека свакако и
њему као и већини гледалаца. Синоћ
опет игра Феђу Протасова и цело ве-
че носио се с питањем несрећног
брака, које се некада у Русији нај-
лакше решавало смрћу, а сада про-
стим административним путем, скоро
као отказ стана.

У томе, у несавременом реперто-
ару, лежи велики део позоришне
кризе. Јер више него икоји род умет-
ности, позориште је увек било огле-
дало свог времена. Ми, кад се над
огледало наднесемо, не видимо своје
ликоче, своје бриге, своје мисли.

Прелазно доба још није уобличи-
ло сва питања, а камоли одговоре.

Али сећате ли се онога глумца у
„Хамлету“ који плаче одиста, плаче
због Хекубе?

А шта је њему Хекуба, шта он
Хекуби!

Такав је и Моисл био играјући ка-
толичког покајника. Велики глумац
који уме да на позорници искрено
плаче ради оног чему би се испред
рампе смејао или бар смешкао. И да
својом ватром обасја и све нас које
„Једерман“ занима уколико је Хоф-
манстал унео свог артизма и соци-
јалних елемената, али који не може-
мо примити средњовековну апотеозу

грешника, до које је дошло само за-
то што се он, поплашен смрћу, по-
молио Богу.

У „Времену“ г. Велибор Глигорић
каже:

Глума Моисла у „Једерману“ у
својој суштини основана је на Освал-
ду у „Сабластима“, јер његов „Је-
дерман“ је органски умекшан, (што
у великој мери доприноси лирика и
абстрактност мистерије), сва у очи-
ма, лицу и гласу који је моћан атри-
бут за психолошке и мелодичне ва-
ријације његове улоге. У почетку ко-
мада његово самозадовољство је пси-
холошки експресивно, изражено пу-
ћењем, парадом егонизма, без живот-
не педрише, докније његова самоћа
сконцентрисана у сенчењу лица и
очију и пут ка гробу као да је вра-
ћање у детињство. Молитва „Оче
наш“ највиши момент мистерије и
глуме синтетизовала је Моислијеву
личност, јер је изражена у благодсти
нечег детињег, тростиности нечег де-
генерисаног и богатству мелодичне
варијације.

И мистерија и глума Моислијева
делују визуелно, као и музикалнош-
ћу стихова. Орган Моислијев чини нам
се да поред топлине има и опоре
оштрине, док му је дикција ванред-
на. Улога у „Једерману“ у заиста му
је успела, предодређена је за његов
глумачки материјал. Само услед за-
старелости, па и местимичне банал-
ности Хофмансталове мистерије, ње-
гова глума се више гледа и слуша
него што се доживљује. Због тога
нас јако интересује како изгледа ма-
теријал те глуме, пласиран у реална
збивања.

Један факт нашег живота не важи
уколико уколико је истинит, већ уко-
лико је он имао неког значаја.

(Гете)

ЗА НЕГУ ЛИЦА И КОЖЕ
УПОТРЕБЉАВАЈТЕ САМО

„ХАРМОНИЈА“

СТОВАРИШТЕ КЛАВИРА

Сталан и велики избор чувених светских марки.

БЕОГРАД
Телефон
25-7-94

Престо-
наследн.
трг 39.

Генерално заступништво само прво-
класних светских најпознатијих
фабриката.

Steinway & Sons	J. Blüthner
R. Ibach	Bösendorfer
Gaveau, Paris	Ehrbar
Schweighofer	Hofmann
Neumayer, Berlin	Pleyel, Paris

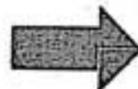
и многих других добрих фабриката
Продаје уз најповољније платежне
услове.

Каталог бесплатно.

ШТОФА

ЈЕСЕЊЕГ И ЗИМСКОГ

у ерловеликом
избору за му-
шка одела и
зимске капуте
женске кости-
ме и мантилове
као и кројачког
прибора доби-
ла је радња:

АНАСТАС ПАВЛОВИЋ
БЕОГРАД, КРАЉА ПЕТРА УЛИЦА БР. 33

Велики концерт славног пианисте Николе Орлова

Велики уметник, један од највећих и славних пианиста нашег доба, Николај Орлов даје у новој великој дворани Коларчевог народног универзитета, у недељу 14 фебруара свој једини концерт. Приликом прошлог доласка, године 1925, Николај Орлов је имао у Југославији великог успеха, те је остао у трајној успомени и поред свих талентираних и врло добрих пианиста, које је наша публика слушала за ово време. Његов поновни долазак оживеће сећање на први сусрет и изазваће још веће интересовање.

У току ових пет година, Николај Орлов је обишао скоро цео свет. Само прошле године он је дао у Европи педесет концерата и славно је триумфе у сваком месту које је имало срећу да га слуша. Не би се могли навести сви његови концерти са највећим музичким ансамблима у Енглеској, Немачкој, Холандији, Скандинавији, Пољској и т. д. Берлинска и Њујоршка филхармонија ангажовале су њега, као сталног свакогодишњег солисту.

Николај Орлов је чувен као јединствен интерпретатор дела од Шопена и Брамса, не говорећи већ о његовој интерпретацији модерних руских великана, као на пример, Стравинског, Скрјабина и Рахманинова.

Последње енглеске критике „Тајмс“ и „Морнинг Пост“, говорећи о његовим концертима у Лондону, славе Орлова, као суперлативно финог пианисту, ванредног виртуоза и перфектног извођача. Оно што даје Орлов, права је и изврсна уметност, то је цела симфонија савршено обојаних звукова.

За београдски концерт Николај Орлов је изабрао нарочити уметнички програм, на коме су ова дела: три сонате од Скарлатина, Симфонијске

Никола Орлов

етиде од Шумана, Токата од Дебисија и од Прокофијева, Прелудијум од Рахманинова и један став „Петрушке“ од Стравинског. Осим тога један део програма концерта састоји се само од Шопенова дела.

Требало би да читамо само оно чему се дивимо.

Шта знамо ми о идеји божанскога, и шта имају да значе наши тесни појмови о највишем бићу!

(Гете)

ПОГОДИТЕ!
ПОЗОРИШНЕ ЗАГОНЕТКЕ

Ко је ово?

Како се звало велико позориште које је пре педесет година изгорело у Бечу?

Како се зове муза позоришта?

Је ли име једне Гетеове драме „Клавиро“ или „Клавиро“?

У којој својој драми пишта Бернард Шо да једна његова личност каже како Шо пише рђаве позоришне комаде?

Који се чувени позоришни комад догађа за време српско-бугарског рата 1885?

ОДГОВОРИ
НА ПИТАЊА
ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Сцена објављена у прошлом броју узета је из Стеријиног комада „Београд некад и сад“.

*
Димитрије Деметар је главни покретач и оснивач Загребачког казалишта.

*
Наш славни глумац Александар Бачвански играо је слеп на београдској позорници.

*
Хварско казалиште сазиано је још 1612 године.

*
Пок. Милорад Гавриловић био је 1910 и 1911 вршилац дужности управника београдског Народног позоришта.

*
Даворин Јенко компоновао је песме у Јанковом „Види“.

*
Први београдски глумци (године 1841) имали су плате од 12 до 25 талира месечно.

*
Слика у прошлом броју представља г. Драгољуба Гошћина на почетку његове каријере у комаду „Чезња за хусарима“.

Московски биоскопи тако су добро посећени у последње време, да сви биоскопи играју до три сата изјутра.

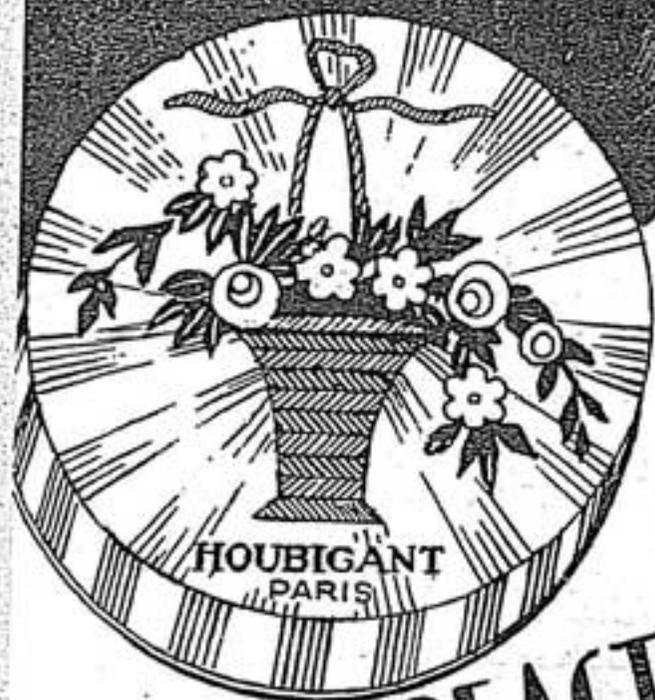
Сопственом израдом,
малом режијом кон-
курише свима
УВЕК НОВИТЕТА
и огроман избор

МАШИНИ
ставља Вам
СОЛИДНОСТ

Препоручује нарочито лепе и јефтине дамен ташне

Предузеће за израду кофера и торбарских израђевина
Милан Ј. Стојановић и Комп.
Београд, Престолонаследников трг - Теразије 38, тел. 25-064

Фабрично стобарничке наменности
МИЛАН КОСТИЋ
Београд, Краља Пилућина бр 24
(го противује Лажица)

ИЗБОРУ СРЕДСТВА ЗА УЛЕПШАВАЊЕ

Једна се дама може пребарити.....!
Стије се дама моју обманути.....!
и Стошине хивога дама се
з барају када тираже

HOUBIGANT

крем и тудер

